

582.

На основу члана 56. ст. 1. до 4. и члана 58. став 3. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директор Савског завода за стандардизацију издаје

НАРЕДБУ

О ОБАВЕЗНОМ АТЕСТИРАЊУ ГРЛА ЗА СИЈАЛИЦЕ СА НАВОЈЕМ

1. Обавезном атестирању подлежу грла за сијалице са Едисоновим навојем Е 10, Е 14, Е 27 и Е 40, за називни називни напон до 250 V, намењена за употребу или за уградњу у апарате и електричне инсталације у домаћинству и сличну употребу, осим грла за специјалне сврхе и самостална грла, на пример за рекламне натписе, позоришну расвету, топлотне радијаторе, зидна грла која нису предвиђена за уграђивање (у даљем тексту: производи), на које се односи Југословенски стандард JUS N.E5.005 – Грла за сијалице са навојем. Технички услови и испитивања.

Под сличном употребом, у смислу ове наредбе, подразумева се употреба производа који нису искључиво намењени употребом у домаћинству, али могу бити извор опасности за кориснике, нпр. у образовним установама, здравству, трговини и сл.

2. Поступак атестирања производа из тачке 1. ове наредбе спроводи се на исти начин за домаће производе и производе из увоза, и садржи:

- а) атестирање типа производа;
- б) контролу саобразности производа атестираном типу, која се спроводи једанпут у две године.

Под типом производа, у смислу ове наредбе, подразумева се производ одређеног произвођача са истим техничко-конструкцијским карактеристикама и за исту намену.

3. Карактеристике квалитета производа из тачке 1. ове наредбе утврђене су у југословенском стандарду из тачке и овом наредбом.

4. Испитивању производа у поступку атестирања подлежу следеће карактеристике квалитета производа из тачке 3. ове наредбе:

- а) за испитивање типа:
 - 1) називне вредности напона и струје;
 - 2) подела;
 - 3) натписи и ознаке;
 - 4) мере;
 - 5) заштита од електричног удара;

- 6) прикључне стезаљке;
- 7) заштитно земљење;
- 8) израда;
- 9) грла са склопком;
- 10) отпорност према влази, отпорност изолације и диелектричка чврстоћа;
- 11) механичка чврстоћа;
- 12) вијци, делови који проводе струју и спојеви;
- 13) струјне стазе и ваздушни размази;
- 14) нормалан рад;
- 15) општа отпорност према топлоти;
- 16) отпорност према топлоти, ватри и стварању површинских проводних стеза;
- 17) отпорност према међукристалном прскању и рђању;

б) за контролу саобразности производа атестираном типу:

- 1) називне вредности напона и струје;
- 2) натписи и ознаке;
- 3) мере;
- 4) заштита од електричног удара;
- 5) заштитно земљење;
- 6) отпорност према влази, отпорност изолације и диелектричка чврстоћа;
- 7) механичка чврстоћа;
- 8) струјне стазе и ваздушни размази;
- 9) нормалан рад;
- 10) општа отпорност према топлоти;
- 11) отпорност према топлоти, ватри и стварању површинских проводних стаза.

5. Карактеристике квалитета производа из тачке 3. ове наредбе испитују се, и то:

а) у поступку атестирања типа производа: на начин и методама утврђеним овом наредбом и у југословенском стандарду из тачке 1. ове наредбе;

б) у поступку контроле саобразности производа атестираном типу, испитивање садржи само провере и поређења неопходне за давање оцене о саобразности атестираном типу производа, као што су визуелне и ручне провере или поређења, утврђивање вредности електричних и других битних величина директним мерењем и сл.

6. Испитивању производа у поступку атестирања из тачке 2. ове наредбе приступа се:

а) по пријему захтева за атестирање производа ради прибављања атеста или ради контроле саобразности производа атестираном типу, који произвођач, увозник или заступник подноси организацији удруженог рада овлашћеној за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе заједно са потребним прилозима.

Захтев за атестирање производа подноси се на утврђеном обрасцу и садржи:

- 1) сврху подношења захтева;
- 2) податке о подносиоцу захтева и о произвођачу;
- 3) податке о производу и о количини производа;
- 4) податке о месту производње и о месту узимања узорка;
- 5) електричне и друге шеме;
- 6) цртеже склопова, пресека и др.;
- 7) спецификацију саставних делова и материјала;
- 8) доказе или изјаве о саобразности саставних делова и материјала југословенским стандардима и другим прописима;
- 9) техничко упутство, декларацију и ознаке потребне у промету;
- 10) податке о раније прибављеном атесту или сличну страну исправу;
- 11) потпис одговорног лица и печат подносиоца захтева;

б) и пошто организација удруженог рада овлашћена за атестирање потврди, на утврђеном обрасцу записника о узимању узорка, да је узорак који је узела на лицу места или приспели узорак погодан за захтевану сврху испитивања.

Записник о узимању узорка садржи:

- 1) сврху узимања узорка;
- 2) фирму, односно назив и седиште организације удруженог рада која узима узорак и организације која је поднела захтев за атестирање;

3) податке о производу, узорку и месту узимања узорка;

4) податке о начину узимања узорка (преузимање достављеног узорка или узимање узорка од произвођача, увозника или заступника);

5) оцену погодности узорка за испитивање (у погледу општења, потребног броја јединица производа итд.);

6) податке о количини производа на коју се узорак за испитивање односи (производна или увозна партија, редовна производња итд.);

7) датум, потпис и печат подносиоца захтева за атестирање и организације овлашћене за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе.

7. Величина узорка за испитивање и други захтеви у вези са узимањем узорка ради спровођења поступка наведеног у тачки 2. ове наредбе утврђени су у југословенском стандарду из тачке 1. ове наредбе, ако овом наредбом није другачије прописано.

Величина узорка за испитивање, по правилу, садржи најмање једну јединицу производа одређеног типа. За фамилију производа истог типа, испитују се најмање две различите јединице производа, а потребан обим испитивања, избор и потребан број јединица производа одређује организација овлашћена за атестирање производа из тачке 1. ове наредбе.

Узорак за испитивање типа производа, по правилу, доставља подносилац захтева организацији удруженог рада овлашћеној за атестирање, а узимање узорка ради контроле саобразности атестираном типу код подносиоца захтева омогућава и обезбеђује произвођач, увозник, односно заступник стране фирме.

Организација удруженог рада овлашћена за атестирање враћа испитани узорак подносиоцу захтева за атестирање, уз одговарајуће мере обезбеђења узорка (пломба, ознаке итд.).

8. Извештај о испитивању производа из тачке 1. ове наредбе издаје организација удруженог рада овлашћена за атестирање, непосредно по окончању испитивања, на утврђеном обрасцу, који садржи:

- 1) сврху испитивања;
- 2) податке о овлашћењу и фирму, односно назив и седиште организације овлашћене за атестирање;
- 3) податке о подносиоцу захтева и произвођачу;
- 4) податке о производу и количини производа на коју се односи извештај о испитивању;
- 5) број и датум извештаја о испитивању;
- 6) податке о узорку, месту и начину узимања узорка;
- 7) податке о југословенским стандардима и прописима по којима је извршено испитивање;
- 8) податке о врстама испитивања, прописаним и испитивањем утврђеним вредностима, натписима и ознакама;
- 9) оцену резултата испитивања;
- 10) потпис овлашћеног радника и лица које руководи испитивањем;
- 11) печат организације овлашћене за атестирање.

9. Атест издаје организација овлашћена за атестирање производа на утврђеном обрасцу, за сваки тип или фамилију производа истог типа.

Атест за производе из тачке 1. ове наредбе важи десет година. Измене конструкције и/или материјала места производње и слично што може утицати на квалитет атестираног производа, морају се пријавити организацији овлашћеној за атестирање која је издала атест, ради поновног атестирања производа. Атест и извештај о испитивању, као његов саставни део, чувају се још три године од дана кад су престали да важе.

10. Изглед и начин навошења атестног знака за производе из тачке 1. ове наредбе утврђени су Наредбом о изгледу и употреби атестног знака („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/79 и 31/81), с тим што се утврђује и следеће:

- а) висина (В) атестног знака, која може бити од 3 до 25 mm;
- б) допунска словна ознака NE, која означава групу и подгрупу југословенског стандарда коме производ припада;

в) допунска бројчана двоцифрена ознака за идентификацију организације која је издала атест, коју одређује Савезни завод за стандардизацију;

г) да се означавање атестним знаком врши на самом производу. За производе изузетно малих димензија, атестни знак без допунских ознака налази се на производу, а са допунским ознакама - и на паковању или етикету;

д) да је словно-бројчана ознака паралелна са спољном страном атестног знака. Дужина ознаке једнака је дужини спољне стране атестног знака, а висина ознаке једнака је једној петини дужине ознаке;

е) дебелина линија допунских ознака, њихово међусобно одстојање и одстојање према атестном знаку, који износи $A/15$ mm.

11. За атестирање производа из тачке 1. ове наредбе може се овластити организација удруженог рада која у погледу опремљености и стручних квалификација радника и њиховог радног искуства на одговарајућим пословима испуњава следеће услове:

- а) да располаже следећом опремом:
 - 1) мерилима електричног напона, струје и снаге класе тачности 1, као и мерилом фактора снаге класе тачности 2,5, одговарајућих мерних опсега;
 - 2) мегаометром, односно мерилом отпорности изолације класе тачности 5;
 - 3) омметрима, односно мостовима за мерење отпорности (Витстовов мост, Томсонов мост итд.) класе тачности 1;
 - 4) уређајем за испитивање диелектричке чврстоће, чији је мерни опсег до 3 000 V, према југословенском стандарду JUS N.E3.005;
 - 5) инструменти за мерење и регистрацију температуре, чији је мерни опсег до 350 °C, класе тачности 1, према југословенском стандарду JUS N.E5.005;
 - 6) једнофазним регулационим трансформатором 220 V/0 до 300 V, 50 Hz, за струју до 32 A;
 - 7) пробним прстом, према југословенском стандарду JUS N.A.5.020;
 - 8) уређајем за проверу заштите од капљица воде, према југословенском стандарду JUS N.A5.034;
 - 9) бубњем за проверу механичке отпорности при хабању, према југословенском стандарду JUS N.A5.042;
 - 10) лоптицом са теговима за проверу отпорности према топлоти, према југословенском стандарду JUS N.A5.050;
 - 11) пробним вretenом за проверу отпорности изолационог материјала према топлоти и ватри, према југословенском стандарду JUS N.A5.051;
 - 12) уређајем за испитивање отпорности чврстог изолационог материјала према стварању површинских и пузних стаза, према југословенском стандарду JUS N.A5.010;
 - 13) направом за проверавање растерећења споја, према југословенском стандарду JUS N.A5.040;
 - 14) ударним клатном, према југословенском стандарду JUS N.A5.041;
 - 15) комором са влагом, према југословенском стандарду JUS N.A5.032;
 - 16) комором за загревање, мерног опсега до 350 °C ± 5°C, према југословенском стандарду JUS N.E5.005;
 - 17) моментним кључевима и одвијачима од 0,1 до 3,0 N.m;
 - 18) граничним мерилима према југословенским стандардима JUS N.E3.011, JUS N.E3.012, JUS N.E3.013, JUS N.E3.015, JUS N.E3.016, JUS N.E3.020, JUS N.E3.021, JUS N.E3.023, JUS N.E3.025, JUS N.E3.026, JUS N.E3.028 JUS N.E3.030, JUS N.E3.040, JUS N.E3.042, JUS N.E3.043;
 - 19) подножјем за испитивање грла за сјајлице, према југословенском стандарду JUS N.E3.009;
 - 20) подножјима за проверавање отпорности грла према топлоти, према југословенским стандардима JUS N.E3.017, JUS N.E3.018 и JUS N.E3.019;
 - 21) високофреквентним генератором варнице, према југословенском стандарду JUS N.E3.005 (тачка 20.2);
 - 22) направом за испитивање механичке чврстоће, према југословенском стандарду JUS N.E3.005 (тач. 15.4, 15.5, 15.7, 15.10);
 - 23) направом за испитивање нормалног рада према југословенском стандарду JUS N.E3.005 (тачка 18);

24) уређајем за проверавање отпорности према рђању, према југословенском стандарду JUS N.A5.095;

25) помичним мерилом, мерног опсега до 250 mm, класе тачности 1;

б) да има раднике одговарајућих стручних квалификација и са потребним искуством, и то:

- за послове руковођења испитивањима - дипломираног инжењера електротехничке или машинске струке, или дипломираног физичара, са пет година радног искуства на пословима испитивања електротехничких производа;

- за послове испитивања, и то:

1) дипломираног инжењера електротехнике енергетског смера, са три године радног искуства на пословима испитивања производа из тачке 1. ове наредбе;

2) дипломираног инжењера техничке струке или дипломираног физичара са три године радног искуства на пословима испитивања електротехничких производа.

12. Организација овлашћена за атестирање дужна је да у року од шест месеци спроведе поступак атестирања типа производа, а у року од три месеца - поступак контроле саобразности производа атестираном типу.

13. Ова наредба ступа на снагу по истеку једне године од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 07-93/303

30. децембра 1987. године

Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Букашки Драгојевац, с. р.